

Тернопільська обласна рада
Управління освіти і науки Тернопільської облдержадміністрації
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія
ім. Тараса Шевченка

Кафедра теорії і методики дошкільної та початкової освіти

ЗАТВЕРДЖЕНО
Проректор з навчальної роботи

М. В. Беднар
М. В. Беднар

« 30 » *серпня* 2018 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

ЛІТНЬОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
галузь знань 01 Освіта / Педагогіка
спеціальність 012 Дошкільна освіта
освітньо-професійна програма Дошкільна освіта

Кременець – 2018

Робоча програма з Літньої педагогічної практики для студентів спеціальності 012 Дошкільна освіта. Кременець, 2018. 19 с.

Розробник: Доманюк Оксана Михайлівна, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри теорії і методики дошкільної та початкової освіти

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії і методики дошкільної та початкової освіти.

Протокол № 1 від 30 серпня 2018 року.

Завідувач кафедри _____

к.пед.наук, доцент Т. С. Фасолько

1. Вступ

Анотація. Літня педагогічна практика є обов'язковим компонентом процесу фахової підготовки майбутніх вихователів, важливим етапом їхнього професійного зростання. Практична підготовка забезпечує встановлення безпосереднього зв'язку між теорією та практикою, оскільки в умовах реальної професійної діяльності відбувається інтеграція теоретичних знань і практичних умінь студентів, що зумовлює оволодіння ними складниками професійної компетентності.

Ключові слова: заклад дошкільної освіти, навчально-пізнавальна діяльність, процеси життєдіяльності, діти передшкільного віку, організація освітнього процесу.

2. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 4	<i>Галузь знань</i> 01 Освіта/Педагогіка	Нормативна
Модулів – 1	<i>Спеціальність</i> 012 Дошкільна освіта <i>Освітньо-професійна програма</i> Дошкільна освіта	Курс:
Змістових модулів – 3		3-й
Загальна кількість годин – 120		Семестр
		6-й
Тижневих годин – 30 Тижнів – 4	<i>Освітній рівень:</i> перший (бакалаврський)	Лекції
		–
		Практичні, семінарські
		–
		Лабораторні
		–
		Самостійна робота
120 год.		
Вид контролю:		
залік		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

для денної форми навчання – 0 % : 100 %

2. Мета та завдання літньої педагогічної практики

Літня педагогічна практика у закладах дошкільної освіти передбачена освітньо-професійною програмою підготовки фахівців *першого (бакалаврського)* рівня вищої освіти, галузі знань *01 Освіта/Педагогіка*, спеціальності *012 Дошкільна освіта*.

Мета: поглиблення знань студентів з психології, педагогіки та фахових методик; формування умінь застосовувати знання в процесі вирішення освітніх завдань в умовах реального освітнього процесу закладу дошкільної освіти в літній оздоровчий період.

Завдання літньої педагогічної практики:

- вчити студентів організувати освітній процес в групах дітей передшкільного віку відповідно до сучасних вимог педагогічної науки, шукати шляхи його оптимізації;
- формувати у студентів систему педагогічних умінь, необхідних для виконання функцій вихователя ЗДО;
- планувати освітній процес: виокремлювати мету, цілеспрямовано добирати засоби, методи і прийоми організації освітнього процесу; складати конспекти різних форм роботи з дітьми; прогнозувати результати освітнього впливу;
- реалізовувати мету виховання і навчання під час проведення різних форм роботи з дітьми, організовувати різні види діяльності дошкільників; будувати роботу з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей дітей, динаміки їхнього розвитку;
- проводити фізкультурно-оздоровчі заходи, спрямовані на зміцнення здоров'я дітей (враховуючи оздоровчий потенціал літнього періоду);
- створювати умови для цікавого змістовного життя дітей в закладі дошкільної освіти в літній період;
- організовувати дитячий колектив, проводити індивідуальну роботу з дітьми;
- вдосконалювати вміння студентів аналізувати свою педагогічну діяльність, самостійно знаходити шляхи її покращення, ставити завдання щодо власної самоосвіти;
- розвивати вміння організовувати і проводити різні форми роботи з батьками, залучати їх до проведення спільних педагогічних заходів, надавати сім'ям консультативно-методичну допомогу у вихованні дітей;
- виховувати у студентів любов до педагогічної професії, формувати турботливе ставлення до дітей, їхнього здоров'я.

У процесі проходження навчально-педагогічної практики в групах раннього віку у студентів формуються такі **компетентності**:

1. Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку або у процесі навчання, що

передбачає застосування певних теорій та методів педагогічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

2. Загальні компетентності:

ЗК1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичних ситуаціях.

ЗК3. Здатність володіти державною мовою як усно, так і письмово

ЗК5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми, що виникають в процесі професійної діяльності.

ЗК9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК10. Навички здійснення безпечної діяльності; прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

3. Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК1. Здатність усвідомлювати високе соціальне значення педагогічної професії та дотримуватися принципів професійної етики вихователя дітей раннього та дошкільного віку.

СК 2. Здатність проектувати і провадити освітній процес із врахуванням сучасного сталого розвитку суспільства та рівня розвитку особистості дитини раннього і дошкільного віку.

СК4. Здатність створювати психолого-педагогічні умови для саморозвитку і самореалізації суб'єктів освітнього процесу та реалізовувати професійно-педагогічну діяльність в умовах відкритого освітнього середовища закладу освіти.

СК5. Здатність до розвитку в дітей раннього та дошкільного віку мовлення як засобу спілкування та взаємодії з однолітками та дорослими, навчання дітей української мови.

СК7. Здатність створювати і підтримувати психологічно безпечне і сприятливе освітнє середовище закладу освіти, що сприяє навчанню дітей раннього і дошкільного віку незалежно від їхнього соціально-культурного та економічного контексту.

СК8. Здатність до саморозвитку на основі рефлексії результатів власної професійно-педагогічної діяльності, включаючи спроможність обмірковувати власні та інші системи цінностей, розвиток і практику.

СК9. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.

СК11. Здатність до фізичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку, корекції і зміцнення їхнього здоров'я засобами фізичних вправ і рухової активності.

СК12. Здатність впроваджувати у професійній діяльності сучасні педагогічні та інформаційно-комунікаційні технології.

СК13. Здатність трансформувати і впроваджувати у власній професійній діяльності передовий педагогічний досвід у галузі освіти.

СК14. Здатність проектувати і провадити науково-дослідницьку діяльність в професійній сфері.

СК15. Здатність здійснювати усну комунікацію в різноманітних освітніх контекстах.

СК17. Здатність працювати з дітьми, що мають особливі освітні потреби та обирати ефективні форми та методи, технології роботи з ними.

СК18. Здатність освоювати ряд навчальних та оцінювальних освітньо-педагогічних стратегій і розуміння їх теоретичних основ.

Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах програмних результатів навчання:

РН1. Продемонструвати знання галузевого законодавства та нормативно-інструктивних матеріалів у сфері дошкільної освіти.

РН2. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби дошкільної освіти.

РН3. Продемонструвати сучасні уявлення про підходи до управління педагогічною взаємодією, організацією навчально-виховного процесу, сучасною освітньою технологією навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку.

РН4. Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку в нормі, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими потребами.

РН5. Продемонструвати сучасні уявлення про зміст навчальної компетенції та її гностичного, виховного, розвивального, планувального, організаційного, контролюючого та діагностичного компонентів.

РН7. Застосовувати отримані знання при вирішенні педагогічних, навчально-виховних і науково-методичних завдань з урахуванням вікових й індивідуально-типологічних, соціально-психологічних особливостей дитячих колективів і конкретних педагогічних ситуацій.

РН8. Вміти вести педагогічну роботу; визначати ступінь і глибину засвоєння навчального програмного матеріалу, прищеплювати дошкільникам навички самостійного опанування й поповнення знань.

РН9. Користуватися різноманітними методами і формами навчання, прогресивними прийомами керівництва навчально-виховною діяльністю дитячих колективів.

РН10. Використовувати навички, що були сформовані й розвинуті під час вивчення дисциплін професійної практичної підготовки.

РН11. Здійснювати критичний аналіз теоретичної та методичної літератури в галузі дошкільної освіти.

РН12. Обґрунтовувати вибір ефективних методів і прийомів для реалізації навчально-виховного процесу та завдань наукових досліджень в галузі дошкільної освіти.

РН13. Вивчати, аналізувати та впроваджувати передовий педагогічний досвід в практику роботи дошкільних навчальних закладів.

PH14. Здійснювати науково-дослідну і методичну діяльність в сфері дошкільної освіти.

PH17. Ефективно використовувати новітні освітні технології, програмне забезпечення й сучасні технічні засоби навчання, створювати блоги, флеш-анімації, презентації, буклети.

PH18. Застосовувати на практиці знання щодо безпечної діяльності, зокрема, в природі; в галузі наукової організації й охорони праці.

PH19. Застосовувати інформаційні та комунікаційні, здоров'язбережувальні технології в галузі дошкільної освіти.

PH20. Демонструвати навички публічної етичної поведінки.

Базою літньої педагогічної практики є групи дітей молодшого, середнього, старшого дошкільного віку закладів дошкільної освіти загального або санаторного типів.

3. Організація літньої педагогічної практики

1. Літня педагогічна практика проводиться 4 тижні. Перший тиждень студенти спостерігають роботу вихователя з дітьми, а потім самостійно працюють по 6 годин на день (1 чи 2 зміна), проводячи процеси життєдіяльності, ігрову, трудову діяльність, заняття з різних освітніх ліній згідно методичних рекомендацій викладачів педагогіки та фахових методик.

2. До проведення роботи з дітьми слід готуватись: читати методичну літературу, отримати консультацію у вихователя, виготовити посібники.

3. Впродовж всього терміну практики студенти-практиканти планують освітньо-пізнавальну роботу спільно з вихователем групи.

4. При проведенні практики слід пам'ятати про нетрадиційні підходи до організації дітей, продумати цікаві подорожі до лісу, поля, в країну Загадок, на Острів Добра та ін., проводити роботу з народознавства. Влітку також необхідно проводити розваги з дітьми (1 раз на тиждень): літній карнавал, на Івана Купала, спортивні розваги, різні види театрів та ін.

5. Обдаровані студенти можуть організувати гурткову роботу: вишивання, виготовлення іграшок, малювання, музичний салон та ін.

6. Студенти-практиканти з допомогою вихователя проводять роботу з родинами вихованців: індивідуальні бесіди, консультації, випуск батьківської газети, готують з дітьми концерт для батьків тощо.

7. По закінченню практики студенти пишуть творчий звіт, а вихователь складає характеристику, яку підписує він і директор закладу дошкільної освіти.

4. Програма літньої педагогічної практики

Змістовий модуль I. Спостереження та аналіз освітньої діяльності вихователя групи дітей передшкільного віку (перший тиждень)

Програма літньої педагогічної практики у закладі дошкільної освіти передбачає проведення практикантами освітньої роботи, виконання посадових

обов'язків вихователя групи дітей дошкільного віку. Самостійному здійсненню освітнього процесу в групі передують ознайомлення студентів-практикантів з закладом дошкільної освіти, організацією його роботи. Практика розпочинається із бесіди студентів з директором ЗДО, у ході якої практиканти отримують загальні відомості про заклад дошкільної освіти (його тип, вид, контингент вихованців, основні напрями освітньої роботи з дітьми, пріоритетні завдання, на розв'язання яких спрямована робота закладу), дізнаються, на основі якої програми здійснюється розвиток дітей передшкільного віку та які форми планування освітньої діяльності прийняті в ЗДО. Директор проводить також інструктаж студентів щодо охорони праці та безпеки життєдіяльності дітей передшкільного віку.

В перші дні перебування в закладі дошкільної освіти практиканти ознайомлюються з організацією його роботи, вивчають документацію, спостерігають та аналізують роботу вихователя (проведення процесів життєдіяльності, організацію різних видів освітньої діяльності), готуються до самостійної роботи на посаді вихователя: складають календарні плани освітньої роботи на період практики, конспекти режимних процесів, занять з фізичної культури та розваг, виготовляють необхідні дидактичні посібники, ігровий матеріал. Кожен студент обирає дитину, за якою він буде вести спостереження з метою складання психолого-педагогічної характеристики. На кінець підготовчого періоду студенти завершують складання індивідуального плану проходження педагогічної практики, затверджують його у методиста.

В період проходження літньої педагогічної практики студенти спостерігають за проведенням занять різних видів і типів (комплексні, комбіновані, тематичні, інтегровані, фронтальні, групові, індивідуальні) з різних освітніх ліній та вечорів розваг, тематичних свят та ін. (всього 4-5 видів освітньої діяльності). Студенти-практиканти беруть участь в їх обговоренні, а результати спостережень фіксують у щоденнику.

Форма звіту: щоденник літньої педагогічної практики

Змістовий модуль II. Самостійне проведення форм організації життєдіяльності та навчально-пізнавальної діяльності з дітьми передшкільного віку (другий-четвертий тижні)

Під час проходження літньої педагогічної практики студенти самостійно працюють на посаді вихователя в першу і другу половину дня. Здійснюють всебічне виховання дітей, добираючи для цього конкретний зміст роботи і засоби педагогічного впливу. Проводять процеси життєдіяльності, ігри, спостереження, екскурсії та інші форми освітньої роботи. Особливу увагу приділяють проведенню загартовувальних процедур (повітряні і сонячні ванни, ходьба босоніж, обтирання, обливання водою) та інших фізкультурно-оздоровчих заходів (заняття з фізкультури, рухливі ігри, піші переходи, спортивні розваги, дні здоров'я тощо).

Враховуючи потреби дітей і специфіку освітньо-розвивальних завдань, практиканти організують предметно-ігрове середовище групи, створюють умови для самостійної дитячої діяльності (ігрової, трудової, художньої,

пізнавальної); створюють і підтримують у групі психологічно комфортний клімат, забезпечують охорону здоров'я дітей, запобігають виникненню травм. Щотижня студенти організують свята і розваги для дітей своєї групи або об'єднані вечори дозвілля для дітей різних вікових груп.

В цей період студенти проводять психолого-педагогічне спостереження за дітьми, обробляють зібраний емпіричний матеріал та складають психолого-педагогічну характеристику на дитину; проводять роботу з батьками: бесіди, консультації з різних питань виховання дітей, залучають батьків до участі у святах, розвагах, екскурсіях та інших формах роботи з дітьми.

За потреби закладу дошкільної освіти практиканти виконують окремі доручення методичного характеру: працюють над поповненням обладнання методичного кабінету, беруть участь у методичній роботі закладу, виступають перед вихователями з доповідями, повідомленнями.

Для успішного виконання завдань практики студенти, які працюють в одній віковій групі, раціонально розподіляють між собою педагогічну діяльність, координують свої дії. Наприклад, один з них проводить роботу з дітьми, інший – спостерігає освітній процес, потім – навпаки; розваги та свята в групі студенти організують спільно. Вечори дозвілля та свята для дітей різних вікових груп практиканти можуть готувати і проводити разом.

Перед початком роботи студент-практикант подає для затвердження педагогу-методисту план та конспекти різних видів робіт, які буде проводити з дітьми.

Готуючись до занять та інших форм роботи з дітьми, студенти удосконалюють навички роботи з методичною літературою, дидактичними матеріалами, наочними посібниками, вчать аналізувати отриману інформацію, адаптувати її до рівня розвитку дітей своєї групи. Під час проведення роботи з дітьми студент-практикант приділяє значну увагу налагодженню з вихованцями таких взаємин, що забезпечують емоційно-позитивну атмосферу особистісного спілкування. Він прагне виявити свій інтерес, доброзичливе ставлення до дітей, любов до них, розвиває вміння слухати дітей, розмовляти з ними, бути уважним до їхніх потреб. Важливо також навчатись враховувати типологічні та індивідуальні особливості дітей, здійснювати індивідуально-диференційований підхід у формуванні особистості дітей перед шкільного віку.

Процеси життєдіяльності, заняття та інші форми роботи проведені студентом-практикантом, обговорюються з вихователем та студентами, які були присутні, фіксується у щоденнику педагогічної практики та оцінюється методистом.

Самостійна освітня робота з дітьми групи доповнюється організаційно-педагогічною та методичною роботою, яку студент-практикант проводить протягом практики. Вона передбачає, зокрема, створення у групі умов для адаптації до ЗДО дітей, які перебувають у групі за час літньої педагогічної практики (складання плану індивідуальної роботи з дитиною, організація діяльності дитини у перші дні перебування в ЗДО тощо).

Під час літньої педагогічної практики студент бере участь в усіх методичних заходах, що проводяться в закладі дошкільної освіти: педагогічних

радах і читаннях, семінарах-практикумах, методичних годинах, тощо. Студент-практикант повинен звернути особливу увагу на ознайомлення з передовим педагогічним досвідом, який вивчається і впроваджується у ЗДО.

Форма звіту: щоденник педагогічної практики, конспекти п'яти проведених студентом залікових занять з різних освітніх ліній, конспекти проведених студентом форм освітньої діяльності дітей в I та II половину дня, конспекти розваг чи свят, виставка-конкурс наочних посібників.

Змістовий модуль III. Вивчення особистості дітей передшкільного віку та проведення психолого-педагогічної діагностики (увесь період практики)

Важливою складовою частиною роботи студента-практиканта є також проведення психолого-педагогічної діагностики, спрямованої на вивчення особистості дитини передшкільного віку. Це завдання літньої педагогічної практики студент починає розв'язувати з перших днів перебування в групі.

Обираючи дитину, за якою буде спостерігати, студент-практикант має порадитися з вихователем групи, психологом ЗДО. Перш за все слід скласти план вивчення особистості дитини. Користуючись психолого-педагогічною літературою, виділити основні критерії для оцінки фізичного, розумового, особистісного рівнів розвитку дитини певного віку, обрати методи психолого-педагогічної діагностики, які будуть застосовуватись під час збору відомостей про дитину. При цьому студент-практикант повинен враховувати, що головним методом вивчення дитини передшкільного віку має бути психолого-педагогічне спостереження.

Отримані за час спостережень відомості доповнюються і уточнюються в бесідах з батьками дитини, вихователями групи, під час індивідуальних діагностичних вправ, які проводить з дитиною студент-практикант, вивчення педагогічної та методичної закладу дошкільної освіти.

Хід і результати вивчення особистості дитини студент-практикант фіксує у щоденнику педагогічної практики, зазначаючи зауваження, думки щодо розвитку дитини, можливі рекомендації щодо її виховання.

Наприкінці практики студенти оформлюють звітну документацію, беруть участь у педагогічній раді (чи виробничій нараді), присвяченій обговоренню підсумків літньої педагогічної практики.

Форма звіту: щоденник, звіт про літню педагогічну практику, виставка-конкурс фотогазет, звіт у формі мультимедійної презентації.

Після завершення літньої педагогічної практики студент обробляє зібраний матеріал і складає звіт, у якому подає аналіз всіх напрямів своєї роботи під час практики, характеризує повноту виконання завдань, труднощі, з якими стикався, вказує на досягнення та нереалізовані ідеї, визначає причини недоліків та упущень, намічає основні шляхи самовдосконалення.

Підсумком літньої педагогічної практики є звітна конференція за результатами літньої педагогічної практики на кафедрі теорії і методики дошкільної та початкової освіти КОГПА ім.Тараса Шевченка.

5. Структура літньої педагогічної практики

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		Лек- ції	Практич- ні (лабора- торні)	Самостійна робота		Лек- ції	Практич- ні (лабора- торні)	Самостійна робота
<i>Змістовий модуль I:</i> Спостереження і аналіз освітньої діяльності вихователя у групах дітей передшкільного віку	30	–	–	30				
<i>Змістовий модуль II:</i> Самостійне проведення форм організації життєдіяльності та навчально- пізнавальної діяльності з дітьми передшкільного віку	60	–	–	60				
<i>Змістовий модуль III:</i> Вивчення особистості дітей передшкільного віку та проведення психолого- педагогічної діагностики	30	–	–	30				
Усього годин	120	–	–	120				

6. Індивідуальні довготривалі завдання

1. Розробка та виготовлення наочних та методичних посібників для роботи з дітьми передшкільного віку.

Кожен студент-практикант розробляє наочний або методичний посібник, потреба у якому виявляється в ході аналізу розвивального середовища вікової групи. До посібника слід додати його методичний опис, складений у відповідності з вимогами, поданими у додатках. Наочний посібник може бути виготовлений також для методичного кабінету ЗДО.

2. Складання психолого-педагогічної характеристики одного з вихованців групи та психолого-педагогічної характеристики колективу вихованців групи

(на основі соціометрії).

Критерії оцінювання ІНДЗ

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Відповідність мети і змісту	5 балів
2.	Оригінальність, естетичність	5 балів
3.	Педагогічна цінність	5 балів
4.	Варіативність виконання	5 балів
5.	Презентація	5 балів
	Разом	25 балів

Шкала оцінювання ІНДЗ

Рівень виконання	Кількість балів, що відповідає рівню	Оцінка за традиційною системою
Високий	20-25	Відмінно
Достатній	14-19	Добре
Середній	7-13	Задовільно
Низький	1-6	Незадовільно

7. Перелік звітної документації літньої педагогічної практики

- 1) індивідуальний план проходження літньої педагогічної практики;
- 2) щоденник педагогічних спостережень;
- 3) проект власної педагогічної діяльності (календарний план освітньої та навчально-пізнавальної діяльності);
- 4) конспект проведення процесу життєдіяльності;
- 5) конспект заняття з фізичної культури на свіжому повітрі;
- 6) сценарій розваги (свята);
- 7) конспект проведення екскурсії в природу;
- 8) конспект проведення однієї із форм образотворчої діяльності;
- 9) конспект проведення рухливої гри;
- 10) тези доповіді (консультації) для батьків;
- 11) психолого-педагогічна характеристика на дитину;
- 12) матеріали до проведення ігор, занять, наочні посібники, зразки,

ілюстрації;

13) звіт про літню педагогічну практику;

14) характеристика на студента з місця проходження практики.

**Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів-практикантів
за 100 бальною шкалою з метою одержання еквівалентних оцінок за
національною шкалою та шкалою ECTS**

№ з/п	Види діяльності студента-практиканта (форма звітності)	Кількість балів
1.	Складання індивідуального плану проходження літньої педагогічної практики	1-5
2.	Спостереження і аналіз навчально-виховної роботи в різних вікових групах, відвідування занять, виховних заходів (щоденник педагогічних спостережень)	1-10
3.	Проектування власної педагогічної діяльності на період практики (календарний план освітньої та навчально-пізнавальної діяльності)	1-10
4.	Підготовка, оформлення конспектів, проведення залікових занять, процесів життєдіяльності, освітніх заходів, форм роботи з батьками (конспекти 7 форм роботи)	1-35
5.	Вивчення особистості дитини, складання психолого-педагогічної характеристики (психолого-педагогічна характеристика)	1-10
6.	Матеріали до проведення ігор, занять, наочні посібники, зразки, ілюстрації	1-10
7.	Оформлення і своєчасне подання звітної документації про літню педагогічну практику методисту-керівнику	1-15
8.	Презентація результатів проходження практики на звітній конференції	1-5
	Разом	1-100

Оцінювання результатів проходження літньої педагогічної практики проводиться з урахуванням результатів діяльності студента на основі:

- визначення якості виконання кожного завдання;
- аналізу професійних рис практиканта (дисциплінованість, уміння організувати власний робочий час, ініціативність, творче ставлення до справи та інші), його готовності надати допомогу працівникам ЗДО;
- оцінних суджень, висловлених методистами, адміністрацією, працівниками бази практики;
- аналізу змісту та якості звітної документації студента;
- самооцінки студентом ступеня своєї підготовленості до самостійної практичної діяльності та якості виконаної роботи.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

8. Рекомендована література Базова

1. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні / Науковий керівник : А. М. Богущ, дійсний член НАПН України, проф, д-р пед. наук; авт. кол-в: – К. : Видавництво, 2012.
2. Гураш Л. Раннє дитинство: специфіка, особливості / Л. Гураш // Дошкільне виховання. – 2002. – №1. – С. 24-25.
3. Дитина в дошкільні роки: комплексна додаткова освітня програма / Автор. колектив; наук. керівник К.Л.Крутії. – Запоріжжя: ТОВ "ЛПС" ЛТД, 2011. – 188 с.
4. Зернятко. Програма розвитку та виховання дитини раннього віку / Науковий керівник О. О. Кононко. – К., 2004.
5. Комплексна програма розвитку, навчання і виховання дітей раннього віку «Соняшник» / Л. В. Калуська. – Тернопіль : Мандрівець, 2014. – 88 с.
6. Комплексна програма розвитку, навчання та виховання дітей дошкільного віку «Соняшник» / Л.В.Калуська. – Тернопіль: Мандрівець, 2014. – 144с.
7. Обов'язкова освіта дітей старшого дошкільного віку: форми здобуття, організація і зміст роботи: Збірник методичних матеріалів / [авт.-упоряд.: О. П. Долинна, А. П. Бурова, О. В. Низковська, Т. П. Носачова]. – Тернопіль : Мандрівець, 2011. – 480 с.
8. Освітня програма «Впевнений старт» для дітей старшого дошкільного віку / [Н. В. Гавриш, Т. В. Панасюк, Т. О. Піроженко, О. С.

Рогозянський, О. Ю. Хартман, А. С. Шевчук]; За заг. наук. ред. Т. О. Піроженко. – К. : Українська академія дитинства, 2017. – 80 с.

9. Пренатальна і перинатальна педагогіка / авт.-упоряд.: Т.Д.Азаренко, А.А.Грищенко, Т.Л.Гурковська, О.П.Долинна та ін. – Тернопіль: Мандрівець, 2013. – 80 с.

10. Програма виховання і навчання дітей від 2 до 7 років «Дитина» / Наукові керівники: Проскура О.В., Кочина Л.П., Кузьменко В.У., Кудикіна Н.В. – К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2011. – 328 с.

11. Програма розвитку дитини від народження до шести років «Я у Світі». У 2 ч. / О.П.Аксьонова, А.М.Аніщук, Л.В.Артемова [та ін.]; наук.кер. О.Л.Кононко. – Київ: ТОВ «МІЦФЕР – Україна», 2014.

12. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» / О. І. Білан; за заг.ред. О. В. Низковської. – Тернопіль : Мандрівець, 2017. – 256с.

13. Програма розвитку дітей від пренатального періоду до трьох років «Оберіг». – Тернопіль : Мандрівець, 2014. – 160 с.

14. Програма розвитку дітей старшого дошкільного віку «Впевнений старт». – Тернопіль : Мандрівець, 2012. – 104 с.

15. Сухар В. А. Розробки занять по програмі «Зернятко» / В. А. Сухар. – Харків, 2008.

Додаткова

1. Артемова Л. В. Вчися граючись / Л. В. Артемова. – К, 1995.

2. Артемова Л. В. Театр і гра / Л. В. Артемова. – К, 2002.

3. Андреева Т. Виховання ціннісного ставлення до предметного довкілля у дітей дошкільного віку: предметне довкілля / Т. Андреева // Рідна школа. – 2018. – №3-4. – С.64-66.

4. Андрусич Н. Гаджети в житті дитини: за і проти: дитина і комп'ютер. Круглий стіл / Н. Андрусич // Дошкільне виховання. – 2018. – №5. – С.2-8.

5. Безсонова О. Свобода самовизначення, або Формуємо успішну особистість на етапі дошкільного дитинства: тренінг-лабораторія для педагогів. Нові форми і методи роботи з дітьми / О. Безсонова // Вихователь-методист дошкільного заходу. – 2018. – №3. – С.18-24.

6. Бенера В. Є. Теорія та методика розвитку рідної мови дітей. Навчально-методичний посібник за кредитно-модульною системою організації навчального процесу для студентів напряму підготовки 6.010101 «Дошкільна освіта» / В. Є. Бенера, Н. В. Маліновська. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2014. – 384 с.

7. Беленька Г. Гаращенко Л. Рух + гра = рухлива гра, або Як позбутися гіподинамії: особливості організації та проведення рухливих ігор у різних вікових групах / Г. Г. Беленька // Вихователь-методист дошкільного закладу. – 2018. – №7. – С.49-58.

8. Беленька Г. Ранкова гімнастика від А до Я: методика / Г. Беленька, Л. Гаращенко // Вихователь-методист дошкільного заходу. – 2018. – №2. – С.41-50.

9. Беленька Г. Ранок радісних зустрічей: ранок дитини; форми роботи

- з дітьми / Г. Беленька, І. Кондратець // Вихователь-методист дошкільного заходу. – 2018. – №1. – С.27-35.
10. Беленька Г. Запрошуємо до столу, або Як виховувати культуру харчування: режим харчування / Г. Беленька, С. Кондратюк // Вихователь-методист дошкільного заходу. – 2018. – №3. – С.36-47.
11. Беленька, Г. Прогулянка – час яскравих вражень, активності й пізнання: методична робота. Тест для самодіагностики / Г. Беленька, М. Машовець // Вихователь-методист дошкільного закладу. – 2018. – №6. – С.52-60.
12. Біла І. М. Розвиток пізнавальної діяльності дошкільників / І. М. Біла. – Кам'янець-Подільський: ПП Мошинський В. С., 2009. – 120 с.
13. Біла І. М. Психологія дитячої творчості / І. М. Біла. – К.:Фенікс, 2014 р.
14. Богуш А. М. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови: Підручник / За ред. А. М. Богуш. – К.: Вища шк., 2007. – 542 с.: іл.
15. Богуш А. М. Методика організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей: підручник для студентів ВНЗ / А. М. Богуш, Н. В. Гавриш, Т. Котик. – К. : Слово, 2010. – 301 с.
16. Богуш А. М. Мовленнєвий розвиток дітей від народження до 7 років. Монографія / А. М. Богуш. – К.: Видавничий дім «Слово», 2004. – 367 с.
17. Богуш А. М., Лисенко Н. В. Українське народознавство в дошкільному навчальному закладі / А. М. Богуш, Н. В. Лисенко. – К. : Вища школа, 2004. – 178 с.
18. Богуш А. Методика ознайомлення дітей з довкіллям у дошкільному навчальному закладі. Підручник для ВНЗ / А. М. Богуш, Н. Гавриш. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2008. – 408 с.
19. Богуш А. Українська потішка у дитячому садку / А. Богуш, Т. Ходурська // Дошкільне виховання. – 1990. – №3. – С. 18.
20. Богуш А.М. Мовленнєвий компонент дошкільної освіти. – 4-те вид., доопр. і доп. / Богуш А.М. – Х.: Вид-во «Ранок», 2013. – 192 с.
21. Богуш А.М. Перші кроки грамоти: передшкільний вік: навч. посіб. / Богуш А.М., Маліновська Н.В. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2013. – 424 с.
22. Бочелюк О. Кімнатне квітництво в дошкільному закладі / О. Бочелюк, Н. Горопаха. Вид. 2-ге, доп. – Тернопіль. : Навчальна книга – Богдан, 2012. – 240 с.+12 с.
23. Виховання дошкільника в праці / Авт. кол. за ред. З.Н.Борисової. - К., 1997.
24. Вільчковський Е.С. Методика фізичного виховання в дитячому садку / Е. С. Вільчковський . – К, 1999.
25. Воспитание детей дошкольного возраста / Под ред. Л. Н. Проколиенко. – К, 1990.
26. Гавриш Н. Розвиток зв'язного мовлення дошкільнят / Н. Гавриш. – К, 2006.
27. Горопаха Н. Виховання екологічної культури дітей / Н. Горопаха. – Рівне, 2001.

28. Граємо з найменшими: конспекти ігор-занять // Палітра педагога. – 1990. – №1. – С. 24-27.
29. Гурковська Т. Проблеми раннього віку / Т. Гурковська // Дошкільне виховання. – 2001. – №12. – С. 23.
30. Денисюк О. У центрі уваги – раннє дитинство / О.Денисюк // Дошкільне виховання. – 2003. – №8. – С.10.
31. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології / І. М. Дичківська. – К, 2004.
32. Діагностика психічного розвитку дітей раннього віку: Методичні рекомендації / Укл. Н. В. Карпенко-Сашньова. – К., 1996.
33. Дмитренко М. Українська фольклористика: історія, теорія, практика / М. Дмитренко. – К. : Ред. часопису „Народознавство”, 2001. – 576 с.
34. Загородня Л. П. Педагогічна майстерність вихователя дошкільного закладу: навчальний посібник / Л. П. Загородня, С. Л. В. Калуська. – Тернопіль : Мандрівець, 2014. – 144 с.
35. Захарчук Т. Секрети петриківського розпису / Т. Захарчук, Н. Німчук, І. Пукальська // Дошкільне виховання. – 2015. – №8. – С. 30–32.
36. Как помочь ребенку войти в современный мир? / Под ред. Т.В.Антоновой. - М., 1995.
37. Кириченко М. А. Український народний декоративний розпис / М. А. Кириченко. – К., 2006.
38. Кочерга О. Психофізіологія дітей 1-3 років / О. Кочерга. – К., 2006.
39. Крутій К. Запроваджуємо комунікативно-діяльнісну технологію навчання рідної мови та розвитку мовлення [Текст]: методична робота / К. Крутій // Вихователь-методист дошкільного заходу. – 2015. – № 12. – С.10–18.
40. Кулачківська С. Є. Я – дошкільник: вікові та індивідуальні аспекти психологічного розвитку / С. Є. Кулачківська, С. О. Ладивір. – К., 1995.
41. Ланіна І. В. Образотворче мистецтво для дошкільнят (5–6 роки) / І. В. Ланіна, Н. В. Кучеева. – Х. : Видавництво «Ранок», 2012. – 128 с.
42. Манова-Томова В. Психологическая диагностика раннего возраста / В. Манова-Томова. – К., 1978.
43. Методика ознайомлення дітей з природою [Текст]: хрестоматія / уклад. Н.М. Горопаха. – К. : Слово, 2012. – 429 с.
44. Методичні рекомендації до програми розвитку і виховання дитини раннього віку «Зернятко» / Під ред. О. Л. Кононко. – К., 2004.
45. Михайлова З.А. Игровые занимательные задачи для дошкольников: пособие для воспит. дет. сада / З. А. Михайлова. – М. : Просвещение, 1990. – 96с.
46. Нікітіна О. І. Для кожної матері / О. І. Нікітіна. – К., 1997.
47. Олійник Л. М. Я працюю з малюками. Планування та діагностика в першій молодшій групі дошкільного навчального закладу / Л. М. Олійник, І. А. Романюк. – Харків, 2007.
48. Павелків Р. В. Дитяча психологія. Практикум: навч. посіб. для студентів ВНЗ / Р. В. Павелків, О. П. Цигипало. – Рівне : Волинські обереги, 2008. – 320 с.

49. Павелків Р. Дитяча психологія навчальний посібник / Р. Павелків, О. Цигипало. – 2-ге вид., випр. – К. : «Академвидав», 2015. – 400 с.
50. Павлова Л. Н. Знакомим малыша с окружающим миром / Л. Н. Павлова. – М., 1987.
51. Петриківський первоцвіт: методичний посібник / Упор. В. І Купрієнко, Н. О. Міхіна, І. Б. Корінько та ін. – Тернопіль : Мандрівець, 2013. – 40 с.
52. Плохій З.П. Виховання екологічної культури дошкільників / З. П. Плохій. – К, 2002.
53. Поніманська Т. Дошкільна педагогіка: підручник / Т. Поніманська. – 3-тє вид., випр. – К.: «Академвидав», 2015. – 448 с.
54. Поніманська Т. І. Гуманістичний аспект психолого-педагогічної підготовки вихователя / Т. І. Поніманська // Проблеми сучасної педагогічної освіти. – К., 2001. – С. 73–79.
55. Програма художньо-естетичного розвитку дітей раннього та дошкільного віку «Радість творчості» / Р. М. Борщ, Д. В. Самойлик. – Тернопіль: Мандрівець, 2013.
56. Рагозіна В. В. Раннє дитинство у світі / В.В.Рагозіна // Вісник Інституту розвитку дитини : збірник наукових праць. – Київ : Видавництво Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова, 2015. – Вип. 37. – С. 83–95.
57. Розвиваючі ігри з малятами до трьох років / Склала Т. В. Галанова. – Ярославль: Академія розвитку: Академія, К: Академія холдинг, 2000.
58. Розвиток дітей раннього віку в умовах варіативного дошкільної освіти / за ред. Т. М. Доронової, Т. І. Єрофєєва. – М. : Обруч, 2010.
59. Розкриваємо таємниці довкілля / Зайцева Л.І. – ТОВ «Видавничий будинок ММД», 2012. – 144 с.
60. Розумне виховання сучасних дошкільнят. Методичний посібник / Н. Гавриш, О. Брежнєва, І. Кіндрат, О. Рейпольська; За заг. ред. Брежнєвої. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2015. – 176 с.
61. Світ чомучок. Організація дослідно-експериментальної роботи з дошкільниками / уклад. Л. А. Шик. – Х. : Вид. група «Основа», 2014. – 111 с. – (Серія «ДНЗ – Вихователю»).
62. Система реалізації завдань екологічної освіти та виховання дітей старшого дошкільного віку / укладачі О. Г.Фоміна, Л.Й.Марчук, Н.Й. Тимошук. –Запоріжжя : ТОВ «ЛПС» ЛТД, 2012. – 236 с.
63. Старченко В. А. Формування логіко-математичної компетентності у старших дошкільників: Навч.-метод. посіб. до Базової прогр. розв. дитини дошк. віку «Я у Світі» / В. А. Старченко. – К.: Світич, 2009. – 80 с.
64. Старченко В. А. Цікава математика для молодшого дошкільника: Навч.-метод. посіб. до Базової прогр. розв. дитини дошк. віку «Я у Світі» / В. А. Старченко. – К.: Наш час: Х. : Ранок, 2010. – 127 с.
65. Сучасні форми організації освітнього процесу в ДНЗ: творчі доробки учасників Всеукраїнської акції " Разом до нової школи. Вип. 1. Інтегровані заняття педагогів закладів дошкільної освіти // Розкажіть онуку. – 2018. – №6, червень. – С.2-32.

66. Сухорукова Г. В. Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільному навчальному закладі. За заг. ред. Сухорукової Г. В. – К. : 2010. – 367 с.
67. Таланчук О. М. Українознавство. Усна народна творчість: Навчально-методичний посібник / О. М. Таланчук. – К. : Либідь, 1998. – 248 с.
68. Тимофеева Е. А. Подвижные игры с детьми младшего дошкольного возраста / Е. А. Тимофеева. – М., 1986.
69. Тимофеева О. О. Кристалеві джерела : методичний посібник для вихователів та батьків з питань формування екологічної компетентності дошкільників / О. О. Тимофеева, І. В. Тимофеев. – Тернопіль : Мандрівець, 2015. – 216 с. : іл,
70. Фасолько Т. С. Технології розвитку дитячої художньої творчості / Т. С. Фасолько – Кременець : Видавничий центр КОГПІ, 2011. – 137 с.
71. Фролова Л. Н. Игры и занятия с малышами / Л. Н. Фролова. – М., 1987.
72. Цікаві цифри: Використання прийомів ейдетики при ознайомленні з цифрами / Авт.-упор. О. О. Яловська. – Тернопіль: Мандрівець, 2010. – 128с.
73. Шевцова О. А. Організація пізнавальної діяльності в ДНЗ / іл.О. а. Семякіна. 4-те вид., випр.. – Х. : « Основа», 2014. – 300 с.: іл. – (Серія « Дошкільний навчальний заклад. Вихователю».
74. Шульга Л. Штампографія : відкріймо дітям радість творчості / Л. Шульга // Дошкільне виховання. – 2015. – №9. – С. 17–19.
75. Щербакова К.И. Методика формирования элементов математики у дошкольников: учеб. пособ./ К. И. Щербакова. – К. : Изд-во Европ. ун-та, 2005. – 392 с.
76. Ягупов В. Педагогіка: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. В. Ягупов. – К. : Либідь, 2002. – 559 с.
77. Яковлева Н. В. Малювання. Конспекти занять для роботи з дітьми 5–6 років / Н. В. Яковлева. – Х. : Видавництво «Ранок», 2011. – 72 с.
78. Цікаві цифри: Використання прийомів ейдетики при ознайомленні з цифрами / Авт.-упор. О.О.Яловська. – Тернопіль: Мандрівець, 2010. – с. 128.
79. Яловська О. О. Пальчики дошкільнят: розвиваємо руку – розвиваємо мозок / О. О. Яловська. – Тернопіль: Мандрівець, 2011. – 228 с.
80. Яловська О. О. Раз-лічилка, два – лічилка / О.О.Яловська. – Тернопіль, 2006.
81. Яловська О. Співанки про місяці / О.Яловська. – Тернопіль, 2005.
82. Яловська О. О. Народна мудрість про час / О. О. Яловська. – Тернопіль, 2006.
83. Янкевич Т. Розумні намистинки: вертикальні рахівниці в роботі з дітьми з особливими освітніми потребами дошкільного віку / Т. Янкевич // Дитячий садок. – 2018. – №5, березень. – С.37-38.